In Memoriam

dr. Antanui Razmai

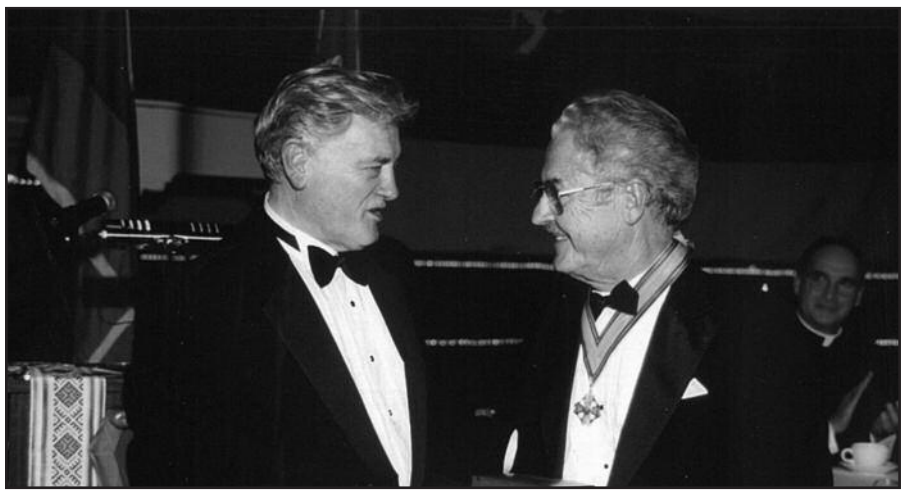

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus (k.) 1998 m. lapkričio 18 d. įteikė Lietuvių Fondo steigėjui dr. Antanui Razmai, Sr. Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordiną. LF archyvo nuotr.

2017 m. kovo 26 d., sekmadienį, eidamas 95-uosius metus, mirė Lietuvių Fondo (LF) įkūrėjas, žymus JAV lietuvių veikėjas, gydytojas, Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaras (1995), Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordino kavalierius (1998) dr. Antanas Razma, Sr. Mirė žmogus skvarbiu žvilgsniu stebėjęs ir savo sumanymais bei įžvalgomis numatęs Lietuvių Fondo ateitį, nuoširdžiai rūpinęsis Fondo raida, iki pat mirties aukštai iškėlęs, ištikimai nešęs Lietuvių Fondo liepsną. Dr. Antano Razmos mirtis – didelė netektis visiems LF nariams ir JAV lietuviams. Jo nuopelnai neįkainojami.

A. Razma gimė 1922 m. birželio 20 d. Visvainiuose, Kretingos apskrityje. Baigė Plungės gimnaziją. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1952 m. baigęs Tübingen universitetą, atvyko į JAV. Stažavosi Ravenswood ligoninėje Čikagoje. 1954 m. įgijęs šeimos medicinos praktikos teises Ilinojaus valstijoje, vertėsi privačia praktika Wilmington, buvo Šv. Juozapo medicinos centro gydytojų kolektyvo prezidentas. 1992 m. išėjo į pensiją.

A. Razma buvo puikus gydytojas, tačiau išeivijos lietuviams jis labiausiai yra ir liks žinomas kaip Lietuvių Fondo steigėjas, aktyvus šios organizacijos narys ir veikėjas. 1960 m. dienraštyje „Draugas" paskelbęs straipsnį, kuriame JAV lietuvių kultūros reikalams pasiūlė sukaupti milijono dolerių fondą, jis ėmėsi vadovauti Fondo iniciatorių grupei. Jauno gydytojo konkreti bei praktiška idėja, jo entuziazmas susilaukė pritarimo. 1961 m. kovo 19 d. pedagogės Alicijos Rūgytės namuose įvyko Lietuvių Bendruomenės atstovų susirinkimas dėl bendro Milijoninio fondo organizavimo. Nuo pat pirmos dienos susirinkusieji neabejojo Milijoninio fondo (tik daug vėliau šis fondas imtas vadinti Lietuvių Fondu) reikalingumu lietuvybės išlaikymui išeivijoje. 1962 m. vasario 10 d. buvo išrinkta laikinoji Lietuvių Fondo taryba (direktoriai), kurios pirmuoju pirmininku tapo dr. Antanas Razma. Pirmasis LF tarybos direktorių posėdis įvyko 1962 m. kovo 7 d. Jaunimo centre, Čikagoje, o pirmieji 28 Fondo nariai suaukojo 19,714 dol. Taip didžiulio dr. A. Razmos ir jo bendražygių sumanumo, entuziazmo, ryžto dėka gimė jau 55-uosius metus gyvuojantis Fondas, gerokai praaugęs ne tik steigėjų lūkesčius, bet ir neabejotinai tapęs didžiuliu finansiniu varikliu lietuviškai veiklai, be kurio šiuo metu sunku įsivaizduoti lietuvybės klestėjimą išeivijoje. Fondo veikla išaugo ir išsiplėtė: LF paramą gauna ne tik JAV įgyvendinami projektai, o stipendijos skiriamos ne vien tik JAV universitetuose besimokantiems studentams. Fondas pagalbos ranką ištiesia ir projektų įgyvendinimui Lietuvoje, Europoje, Pietų Amerikoje, stipendijas gauna Lietuvos ir Europos universitetuose studijuojantys studentai.

Dr. A. Razmai ne kartą (1962–1965, 1979–1981, 2001–2004) buvo patikėtos LF tarybos pirmininko pareigos, ne kartą jis buvo LF valdybos pirmininku (1966–1970, 1974–1978, 1984–1986). Lietuvių Fonde dr. A. Razma yra ėjęs ir LF Pelno skirstymo komisijos pirmininko (1988–2001), vėliau – Patikėtinių tarybos pirmininko pareigas.

2005 m. sausio mėnesį LF direktorių taryba, įvertinusi LF steigėjo ir ilgamečio tarybos ir valdybos pirmininko dr. Antano Razmos nuopelnus sėkmingai organizuojant, auginant ir vadovaujant LF, vienbalsiai išrinko dr. A. Razmą Lietuvių Fondo tarybos Garbės pirmininku su teise iki gyvos galvos dalyvauti visuose LF tarybos, valdybos ir jų komitetų ar komisijų posėdžiuose.

2014 m. spalio 12 d. Lietuvių Fondui už lietuvybės puoselėjimą ir lietuvių kultūros propagavimą buvo įteiktas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos garbės ženklas „Lietuvos diplomatijos žvaigždė". Apdovanojimą įteikė LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius ir LR ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius, o jį priėmė LF tarybos Garbės pirmininkas Antanas Razma.

Negalima pamiršti ir kitų A. Razmos darbų. Jis aktyviai reiškėsi JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje: buvo ilgametis JAV LB tarybos narys (1961–1997), tarybos prezidiumo vicepirmininkas, kontrolės komisijos pirmininkas, JAV LB Krašto valdybos pirmininkas (1988–1991), Garbės teismo pirmininkas (1992), II Pasaulio lietuvių dienų rengimo komiteto pirmininkas (1983). 1975 m. Ilinojaus valstijos Amerikos lietuvių respublikonų lyga jam suteikė Metų žmogaus titulą.

Antanas Razma taip pat priklausė įvairioms JAV medikų organizacijoms, Lietuvių fronto bičiuliams ir ateitininkams, įvairių organizacijų ir lėšų telkimo komitetų vadovybėms.

Savo entuziazmu, darbais, užmojais Antanas Razma tapo pavyzdžiu visiems jį pažinojusiems.

Laima Apanavičienė
LF atstovė spaudai

Lietuvių Fondo steigėjui, ilgamečiam Lietuvių Fondo tarybos ir valdybos nariui, LF tarybos garbės pirmininkui

A † A
dr. ANTANUI RAZMAI

iškeliavus į Amžinybę, reiškiame nuoširdžią ir gilią užuojautą žmonai ALEI, vaikams: ANTANUI GINTARUI, EDMUNDUI PETRUI, RAMONAI su šeimomis ir visiems artimiesiems.

Lietuvių Fondas pasiges darbštaus nario, daugybę savo gyvenimo metų paskyrusio Fondo veiklai.

Telydi šviesų dr. Antano Razmos atminimą pagarba ir šilti prisiminimai jo nuveiktiems darbams.

Lietuvų Fondo taryba ir valdyba

Lietuvių Fondo steigėjui, buvusiam LTSC Tarybos nariui

A † A
dr. ANTANUI RAZMAI

iškeliavus Anapilin, nuoširdžiai užjaučiame žmoną ALĘ, artimuosius, gimines, draugus ir pažįstamus.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

Lietuvių Fondo steigėjui

A † A
ANTANUI RAZMAI

mirus, reiškiame gilią užuojautą žmonai, ses. ALEI, sūnums dr. ANTANUI ir dr. EDMUNDUI, podukrai, ses. RAMONAI STEPHENS-ŽEMAITIENEI su šeimomis, likusiems šeimos nariams ir visiems artimiesiems.

Lai dr. ANTANAS ilsisi ramybėje, Dievo karalystėje.

Lietuvių skautų sąjunga

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos"
Daily Southtown suteikė
Palos-Gaidas
FUNERAL HOME
11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com